

**PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O
RAZUMIJEVANJU IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I REPUBLIKE HRVATSKE
O SUDJELOVANJU REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMU
„EUROPA ZA GRAĐANE“, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I REPUBLIKE HRVATSKE O SUDJELOVANJU REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMU „EUROPA ZA GRAĐANE“

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“ sadržana je u odredbi članka 139. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 41/01 pročišćeni tekst i 55/01 ispravak).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Memorandum o razumijevanju ima za cilj osigurati sudjelovanje Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“ i svim njegovim aktivnostima. Potvrđivanjem ovog Memoranduma o razumijevanju stvorit će se pravni okvir za suradnju između Republike Hrvatske i Europske zajednice na način izravnog sudjelovanja u projektima i aktivnostima programa te korištenja sredstava Europske zajednice određenih za tu namjenu.

Europsko vijeće je tijekom sastanka na vrhu održanog u lipnju 2003. godine u Solunu usvojilo zaključak o otvaranju programa Europske zajednice državama Procesa stabilizacije i pridruživanja (PSP). Europsko vijeće je 17. i 18. lipnja 2004. godine odlučilo da je Republika Hrvatska država kandidatkinja, i da je potrebno pokrenuti proces pristupanja. Okvirnim sporazumom između Europske zajednice i Republike Hrvatske o općim načelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice pruža se mogućnost sudjelovanja u proširenom broju programa otvorenih državama kandidatkinjama za članstvo u Europskoj uniji.

Program „*Europa za građane*“ ustanovljen je Odlukom Europskog parlamenta i Vijeća broj 1904/2006/EC od 12. prosinca 2006. za razdoblje od 2007. – 2013. godine.

Program omogućava financiranje četiri oblika aktivnosti:

- 1. "*Aktivni građani za Europu*", aktivnost koja izravno uključuje građane, kroz projekte stvaranja gradova-prijatelja ili pak kroz druge vidove građanskih projekata;
- 2. "*Aktivno građansko društvo za Europu*", aktivnost usmjerena na organizacije civilnoga društva diljem Europe koje primaju potporu na temelju svojih radnih programa ili transnacionalnih projekata;
- 3. "*Zajedno za Europu*", aktivnosti uključivanja građanstva na europskoj razini u svrhu jačanja vidljivosti djelovanja EU i približavanja Europe njezinim građanima;
- 4. "*Aktivno europsko prisjećanje*", aktivnost odavanja počasti žrtvama nacizma i staljinizma.

Okvirnim sporazumom između Europske zajednice i Republike Hrvatske o općim načelima sudjelovanja RH u programima Zajednice, potpisanim u Bruxellesu 22. studenog 2004. godine i potvrđenim u Hrvatskom saboru u lipnju 2005. godine predviđeno je da se „Posebni uvjeti za sudjelovanje Republike Hrvatske u svakom pojedinom programu, a posebno financijski doprinos koji je potrebno izdvojiti, utvrđuju sporazumom u obliku Memoranduma o razumijevanju između Republike Hrvatske i Europske zajednice. Predmetni se Memorandumi, s međunarodnog stajališta, smatraju međunarodnim ugovorima.“

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 07. rujna 2007. godine donijela Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Memoranduma o razumijevanju između Republike Hrvatske i Europske Zajednice o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“. Nositelj programa je Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske, sukladno Zaključku o određivanju prioritetnih programa Zajednice za koje će RH pokrenuti postupak pristupanja, kojeg je Vlada RH usvojila 28. veljače 2007.

Memorandum su u Bruxellesu potpisali veleposlanik RH pri EU, šef Misije Republike Hrvatske pri Europskim zajednicama, g. Branko Baričević u ime Vlade Republike Hrvatske i generalni direktor za obrazovanje i kulturu, gđa Odile Quintin u ime Europske komisije 25. rujna 2007. godine.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI OVIM ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Memorandum o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“, kako bi njegove odredbe u smislu članka 140. Ustava Republike Hrvatske („*Narodne novine*“, broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak) postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Memorandumom o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“ utvrđuju se opća načela, rokovi i uvjeti sudjelovanja Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“, te dodjela financijske i druge pomoći Europske zajednice usmjerene na aktivnije sudjelovanje građana i organizacija civilnoga društva u procesu europskih integracija.

Cilj programa „*Europa za građane*“ je promicanje aktivnog europskog građanstva, stavljanje građana u središte interesa, nudeći im mogućnosti potpunog prihvaćanja svoje odgovornosti kao (budućih) građana Europe. Program odgovara na potrebu poboljšanja njihovog sudjelovanja u izgradnji Europe i potiče suradnju između građana i njihovih organizacija u različitim zemljama s ciljem susreta, zajedničkog djelovanja i razvoja njihovih vlastitih ideja o europskom okružju, koji nadilazi nacionalne vizije, uz poštivanje njihove raznolikosti. Svrha programa „*Europa za građane*“ je poticanje aktivnog sudjelovanje građana, omogućavajući im da raspravljaju i izmjenjuju mišljenja o EU, jačanje europskog identiteta, razvijanje osjećaja pripadnosti EU kod građana te promicanje interkulturalnog dijaloga među građanima.

IV. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona potrebno je osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske s obzirom da će izvršavanje Memoranduma o razumijevanju zahtijevati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za djelomično plaćanje godišnje financijskog doprinosa u iznosu od 85.000 EUR-a u korist Općeg proračuna Europske unije radi sudjelovanja u programu „*Europa za građane*“.

Za sudjelovanje u programu „*Europa za građane*“ godišnji financijski doprinos u iznosu od 85.000 EUR-a, počevši s godinom 2008., će se osim iz državnog proračuna osigurati dijelom i iz pretpristupnih sredstava, i to:

- za godinu 2008. iz pretpristupnih sredstava u iznosu od 63.750 EUR-a, dok će se iznos od 156.000 kuna osigurati iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za istu godinu na poziciji Ureda za udruge;

- za godinu 2009. iz pretpristupnih sredstava u iznosu od 76.500 EUR-a, dok će se iznos od 63.000 kuna osigurati iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za istu godinu na poziciji Ureda za udruge;
- za godinu 2010. iz pretpristupnih sredstava u iznosu od 72.250 EUR-a, dok će se iznos od 95.000 kuna osigurati iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za istu godinu na poziciji Ureda za udruge.

Za razdoblje od godine 2011. udio pretpristupnih sredstava, to jest sredstava osiguranih iz državnog proračuna, u godišnjem financijskom doprinosu Republike Hrvatske naknadno će se odrediti.

V. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 6/02 – pročišćeni tekst, broj 41/02, 91/03 i 58/04) i to u odredbi o drugim osobito opravdanim državnim razlozima. S obzirom na rečeno pod točkom II., kao i u vezi s postojanjem interesa za što brže stupanje na snagu Memoranduma u odnosu na Republiku Hrvatsku, donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanje međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka u pravilu ne mogu vršiti izmjene i dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se da se ovaj Prijedlog Zakona raspravi i prihvati po hitnom postupku, objedinjujući prvo i drugo čitanje.

Imajući u vidu kalendar raspisivanja natječaja za aktivnosti predmetnog programa, treba istaknuti da rok za prve moguće prijave domaćih korisnika za aktivnosti koje se imaju provoditi do sredine 2009. godine istječe početkom prosinca 2007. Stoga se predlaže donošenje predmetnog Zakona po hitnom postupku, kako bi podnositeljima prijava i prijedloga iz Republike Hrvatske omogućili sudjelovanje u svim aktivnostima u ovom Programu, ravnopravno s korisnicima iz zemalja članica EU. Odgodom ratifikacije ovoga Prijedloga Zakona onemogućilo bi se sudjelovanje domaćih korisnika u aktivnostima predmetnog programa sve do sredine 2009. godine, što bi Republici Hrvatskoj predstavljalo velik gubitak, kako u svjetlu iskoristivosti nacionalnog financijskog doprinosa, tako i s obzirom na očekivane rezultate predmetnog programa za Republiku Hrvatsku na njenom putu pristupanja Europskoj uniji.

VI. KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I REPUBLIKE HRVATSKE O SUDJELOVANJU REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMU „EUROPA ZA GRAĐANE“

Temeljem članka 16. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Narodne novine“, broj 28/96), a polazeći od članka 139. Ustava Republike Hrvatske, predlaže se pokretanje postupka donošenja Zakona o potvrđivanju Memoranduma o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu Zajednice „*Europa za građane*“, po hitnom postupku.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU EUROPSKE ZAJEDNICE I REPUBLIKE HRVATSKE O SUDJELOVANJU REPUBLIKE HRVATSKE U PROGRAMU „EUROPA ZA GRAĐANE“

Članak 1.

Potvrđuje se Memorandum o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“, potpisan 25. rujna 2007. godine u Bruxellesu, u izvorniku na engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Memoranduma iz članka 1. ovog Zakona, u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

između Europske zajednice i Republike Hrvatske

o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „Europa za građane“

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA, u daljnjem tekstu: „Komisija“, u ime Europske zajednice,

s jedne strane, i

REPUBLIKA HRVATSKA, u daljnjem tekstu: „Hrvatska“,

s druge strane

S obzirom na:

- (1) Okvirni sporazum od 22. studenog 2004. između Europske zajednice i Republike Hrvatske¹ koji uspostavlja opća načela sudjelovanja Hrvatske u programima Zajednice, ostavljajući Komisiji i nadležnim tijelima u Hrvatskoj da odrede posebne odredbe i uvjete, uključujući financijski doprinos, u odnosu na takvo sudjelovanje u svakom pojedinačnom programu.
- (2) Program „Europa za građane“ utemeljen je odlukom Europskog parlamenta i Vijeća br. 1904/2006/EC od 12. prosinca 2006.² godine.

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Hrvatska će sudjelovati u programu „Europa za građane“ (u daljnjem tekstu „Program“), u skladu s uvjetima iz Okvirnog sporazuma od 22. studenoga 2004. godine između Europske zajednice i Republike Hrvatske o općim načelima sudjelovanja Republike Hrvatske u programima Zajednice, i prema odredbama i uvjetima iz Dodataka I., II., i III. ovoga Memoranduma o razumijevanju.

Članak 2.

Ovaj Memorandum o razumijevanju će se primjenjivati za vrijeme trajanja Programa, počevši od 2008. godine. Međutim, ako Europska zajednica odluči produljiti trajanje Programa bez bilo koje znatnije promjene u samom Programu, i ovaj će se Memorandum u skladu s time odgovarajuće i automatski produljiti ukoliko ga niti jedna stranka ne otkáže u roku od jednog mjeseca nakon odluke o produljenju.

Dodaci I., II. i III. sastavni su dio ovoga Memoranduma o razumijevanju.

---

¹ OJ L 192, 22.7. 2005, str.16.

² OJ L 378, 27.12.2006, str.32.

Ovaj Memorandum o razumijevanju može se izmijeniti ili dopuniti u pisanom obliku uz zajednički pristanak stranaka.

Ovaj Memorandum o razumijevanju stupa na snagu datumom pismene obavijesti kojom Hrvatska diplomatskim putem izvješćuje Komisiju da su ispunjeni njezini unutarnji pravni uvjeti za njegovo stupanje na snagu.

Sastavljeno u Bruxellesu

dana 24. rujna 2007.

Za Republiku Hrvatsku

Branko Baričević

Veleposlanik, šef Misije Republike Hrvatske
pri Europskoj uniji

Sastavljeno u Bruxellesu

dana 25. rujna 2007.

*Za Komisiju,
u ime Europske zajednice,*

Odile Quintin

Generalni direktor za obrazovanje i kulturu

DODATAK I.

Odredbe i uvjeti za sudjelovanje Hrvatske u programu „Europa za građane“

- (1) Hrvatska će sudjelovati u aktivnostima programa „Europa za građane“ (u daljnjem tekstu „Program“) sukladno, ako nije drukčije navedeno u ovome Memorandumu o razumijevanju, ciljevima, kriterijima, postupcima i rokovima definiranim u Odluci br. 1904/2006/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. kojom se uspostavlja ovaj program Zajednice.
- (2) Za sudjelovanje u Programu, Hrvatska će svake godine uplatiti doprinos u opći proračun Europske unije u skladu s modalitetima opisanim u Dodatku II. Ako je potrebno kako bi se u obzir uzelo razvijanje Programa, ili povećanje sposobnosti Hrvatske za preuzimanje sredstava, ovaj doprinos obje stranke mogu sporazumno promijeniti u pisanom obliku, kako bi se pri provedbi programa izbjegla proračunska neuravnoteženost.
- (3) Odredbe i uvjeti za podnošenje, ocjenu i odabir prijava koje se odnose na institucije i organizacije iz Hrvatske koje ispunjavaju kriterije bit će isti kao i oni koji se primjenjuju na institucije i organizacije iz Zajednice koje ispunjavaju kriterije.
- (4) U cilju da se Programu osigura dimenzija Zajednice, kako bi ispunili kriterije za financijsku potporu Zajednice, prijave će morati uključiti partnere iz ili aktivnosti u zemljama članicama Zajednice, kao što je navedeno u programskom vodiču ili u pozivu za dostavu prijedloga.
- (5) Podnositelji prijava ili partneri iz Hrvatske ispunjavaju kriterije za financijsku potporu Zajednice pod uvjetom da su njihove prijave podnesene nakon stupanja na snagu ovog Memoranduma o razumijevanju.
- (6) Ne dovodeći u pitanje nadležnost Komisije Europskih zajednica i Revizorski sud Europskih zajednica za praćenje i ocjenjivanje Programa, sudjelovanje Hrvatske u Programu stalno će se pratiti na osnovi partnerstva te će uključivati Komisiju Europskih zajednica i Hrvatsku. Hrvatska će Komisiji podnositi odgovarajuća izvješća i sudjelovati u ostalim točno određenim aktivnostima koje odredi Komisija u tom kontekstu.

Pravila koja se odnose na financijsku kontrolu, povrat i ostale mjere za suzbijanje prijevara propisana su u Dodatku III.
- (7) Uporabni jezik u svim vrstama kontakata s Komisijom, tijekom postupka prijavljivanja, u ugovorima, dostavljanim izvješćima i ostalim administrativnim postupcima vezanim uz Program, bit će jedan od službenih jezika Zajednice.
- (8) Zajednica i Hrvatska mogu prekinuti aktivnosti iz ovoga Memoranduma o razumijevanju u svako doba po isteku 12 mjeseci nakon dostavljanja pisane obavijesti. Projekti i aktivnosti koji su u tijeku u trenutku prekida aktivnosti nastaviti će se dok se ne završe pod uvjetima navedenima u ovome Memorandumu o razumijevanju, kao i ugovorna rješenja koja se odnose na ove projekte i aktivnosti te odredbe iz Dodatka III.

DODATAK II
Financijski doprinos Hrvatske programu „Europa za građane“

- (1) Godišnji financijski doprinos koji će Hrvatske uplatiti u proračun Europske zajednice kako bi sudjelovala u programu „Europa za građane“ bit će € 85 000.
- (2) Hrvatska će platiti gore naveden iznos dijelom iz svog državnog proračuna, a dijelom iz pretpristupnih fondova namijenjenih Hrvatskoj, sukladno pravilima godišnjeg programiranja u sklopu Uredbe Vijeća (EEC) br. 3906/89 o ekonomskoj pomoći određenim zemljama srednje i istočne Europe od 18. prosinca 1989. godine, odnosno njezinim zadnjim Izmjenama i dopunama (EC) br. 2257/2004, i Uredbi Vijeća (EC) 1085/2006 od 17. srpnja 2006. godine. Tražena pretpristupna sredstva svake će godine Hrvatskoj bit doznačena u skladu s Memorandumom o financiranju. Zajedno s dijelom sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske, ta će sredstva predstavljati hrvatski nacionalni doprinos, iz kojih će Hrvatska vršiti uplate prema godišnjim pozivima za dobivanje sredstava od Komisije.
- (3) Privremeni pregled koji se odnosi na pretpristupna sredstva je sljedeći:

2008. godina (sredstva 2006.)	2009. godina (sredstva 2007.)	2010. godina (sredstva 2008.)	2011. godina	2012. godina	2013. godina
63 750	76 500	72 250	bit će određeno naknadno	bit će određeno naknadno	bit će određeno naknadno

Preostali dio doprinosa Hrvatske pokrit će se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

Ako ovi indikativni iznosi ne budu potvrđeni tijekom postupka godišnjeg pretpristupnog programiranja, razlika između ukupnog financijskog doprinosa navedenog u točki 1. ovoga Dodatka i dostupne pretpristupne pomoći, pokrit će se iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

- (4) Primjenjivat će se financijska uredba o općem proračunu Europske unije, poglavito za upravljanje hrvatskim doprinosom.

Naknadu putnih troškova te troškova smještaja i dnevnica hrvatskih predstavnika i stručnjaka u svrhe njihova sudjelovanja kao promatrača u radu odbora iz članka 9. Odluke br. 1904/2006/EC Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. ili ostalih sastanaka vezanih uz provedbu Programa, isplatit će Komisija po istom temelju i sukladno postupcima koji su trenutačno na snazi za predstavnike i stručnjake država članica Europske unije.
- (5) Po stupanju na snagu ovog Memoranduma o razumijevanju i na početku svake sljedeće godine, Komisija će Hrvatskoj uputiti poziv za osiguranje sredstava koja odgovaraju njezinom doprinosu proračunu programa sukladno ovome Memorandumu o razumijevanju.

Ovaj doprinos iskazuje se u eurima i uplaćuje se na euro bankovni račun Komisije.

Hrvatska će uplatiti svoj doprinos do 01. svibnja, pod uvjetom da je Komisija uputila poziv za osiguranje sredstava prije 01. travnja, ili najkasnije jedan mjesec od upućivanja poziva za osiguranje sredstava.

Svako kašnjenje uplate doprinosa dovest će do plaćanja kamata od strane Hrvatske na preostali iznos od datuma dospjeća. Kamatna stopa odgovara stopi koju primjenjuje Europska središnja banka za glavne poslove refinanciranja, kako je objavljeno u seriji C Službenog glasila Zajednice, na snazi prvog kalendarskog dana mjeseca u kojem je datum dospjeća, uvećanoj za 3,5 postotna boda.

DODATAK III

Financijska kontrola, povrat i ostale mjere za sprječavanje prijevара

I. KONTROLE I MJERE EUROPSKE ZAJEDNICE ZA SPRJEČAVANJE PRIJEVARA

- (1) Sukladno financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije te drugim pravilima navedenim u ovome Memorandumu o razumijevanju, ugovori sklopljeni s korisnicima programa osnovanim u Hrvatskoj predviđet će provođenje financijskih ili drugih revizija od strane službenika Komisije ili drugih osoba koje Komisija ovlasti, u svako doba u prostorijama korisnika i njihovih podizvođača.
- (2) Službenici Komisije i druge osobe koje Komisija ovlasti imaju odgovarajući pristup mjestima, radovima i dokumentima, kao i svim informacijama potrebnima za provođenje takvih revizija, uključujući one u elektroničkom obliku. Ovo pravo na pristup izričito se navodi u sklopljenim ugovorima kako bi se proveli instrumenti navedeni u ovome Memorandumu. Europski revizorski sud ima ista prava kao i Komisija.
- (3) U okviru ovog Memoranduma, Komisija/OLAF (Europski ured za borbu protiv prijevара) ovlašten je za provođenje provjera i inspeksijskog nadzora na licu mjesta na području Hrvatske, sukladno postupovnim odredbama Uredbe Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. godine.

Ove provjere i inspeksijski nadzori pripremat će se i provoditi u bliskoj suradnji s nadležnim hrvatskim tijelima koje odrede hrvatske vlasti, koje će se pravodobno obavijestiti o cilju, svrsi i pravnom temelju tih provjera i inspeksijskih nadzora, kako bi mogli pružiti svu potrebnu pomoć.

Ako dotične hrvatske vlasti tako žele, provjere i inspeksijski nadzori na licu mjesta mogu se provesti zajednički.

Ako sudionici programa pruže otpor provjeri ili inspeksijskom nadzoru na licu mjesta, hrvatske će vlasti, djelujući sukladno nacionalnim propisima, pružiti Komisijinim/OLAF-ovim inspektorima potrebnu pomoć u izvršavanju dužnosti pri provođenju provjera ili inspeksijskog nadzora na licu mjesta.

Komisija/OLAF izvijestit će hrvatske vlasti što je prije moguće o svakoj činjenici ili sumnji koja se odnosi na nepravilnost, a za koju je doznala tijekom provjere ili inspeksijskog nadzora na licu mjesta. U svakom slučaju Komisija/OLAF će trebati obavijestiti gore spomenute vlasti o rezultatima tih provjera i inspeksijskih nadzora.

II. INFORMACIJE I SAVJETOVANJE

- (1) U svrhu pravilne provedbe ovoga Dodatka, nadležna tijela Hrvatske i Zajednice redovito će izmjenjivati informacije i, na traženje jedne od stranaka, provoditi konzultacije.
- (2) Nadležna hrvatska tijela će bez odgode obavijestiti Komisiju o svakoj činjenici ili sumnji o kojoj su doznala, a koja se odnosi na nepravilnost u vezi sa sklapanjem i provedbom ugovora sklopljenih u primjeni instrumenata navedenih u ovome Memorandumu.

III. UPRAVNE MJERE I SANKCIJE

Ne dovodeći u pitanje primjenu hrvatskoga kaznenog prava, Komisija može izreći upravne mjere i sankcije u skladu s financijskom uredbom koja se primjenjuje na opći proračun Europske unije.

IV. POVRAT

Odluke koje donese Komisija u okviru ovoga Memoranduma, kojima se nameću novčane obveze osobama koje nisu države, bit će ovršne u Hrvatskoj. Na ovrhu se primjenjuju pravila ovršnog postupka na snazi u Hrvatskoj. Nacionalno tijelo koje u tu svrhu odredi hrvatska Vlada i o njemu obavijesti Komisiju, odluci će priložiti rješenje o ovrsi, bez drugih formalnosti osim potvrde o vjerodostojnosti odluke. Kada na zahtjev Komisije ove formalnosti budu završene, Komisija može započeti s ovrhom u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, podnoseći svoj zahtjev u toj stvari izravno nadležnom tijelu. Zakonitost odluke Komisije podliježe kontroli Suda Europskih zajednica.

Presude koje donese Sud Europskih zajednica na temelju arbitražne klauzule iz ugovora u okviru ovoga Memoranduma bit će ovršne pod istim uvjetima.

V. IZRAVNA KOMUNIKACIJA

Komisija će izravno komunicirati sa sudionicima programa „Europa za građane“ uspostavljenog u Hrvatskoj i s njihovim podizvođačima. Oni mogu neposredno Komisiji dostavljati sve bitne informacije i dokumentaciju koju su dužni dostaviti na osnovi instrumenata navedenih u ovom Memorandumu kao i ugovora sklopljenih radi njihove provedbe.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between the European Community and the Republic of Croatia

on the participation of the Republic of Croatia in the programme "Europe for Citizens"

THE COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES, hereinafter referred to as "the Commission", on behalf of the European Community,

of the one part, and

THE REPUBLIC OF CROATIA, hereinafter referred to as "Croatia",

of the other part,

Whereas:

- (1) Framework Agreement of 22 November 2004 between the European Community and the Republic of Croatia¹ establishes the general principles for the participation of Croatia in Community programmes, leaving the Commission and the competent authorities of Croatia to determine the specific terms and conditions, including financial contribution, with regard to such participation in each particular programme.
- (2) The "Europe for Citizens" programme was established by Decision No 1904/2006/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006².

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

Croatia shall participate in the "Europe for Citizens" programme (hereinafter called « the Programme »), in accordance with the conditions laid down in Framework Agreement of 22 November 2004 between the European Community and the Republic of Croatia on the general principles for the participation of the Republic of Croatia in Community programmes, and under the terms and conditions set out in the Annexes I, II and III of this Memorandum of Understanding.

Article 2

This Memorandum of Understanding shall apply, starting from 2008, for the duration of the Programme. Nevertheless, should the European Community decide to extend the duration without any substantial change within the Programme, this Memorandum would also be

---

¹ OJ L 192, 22.7.2005, p.16.

² OJ L 378, 27.12.2006, p.32.

extended correspondingly and automatically if no party denounces it within one month following the extension decision.

Annexes I, II and III form an integral part of this Memorandum of Understanding.

This Memorandum of Understanding may only be amended in writing by common consent of the parties.

This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of the written notification by which Croatia notifies the Commission through diplomatic channels that its internal legal requirements for its entry into force have been fulfilled.

Done at Bruxelles

on 24 September 2007

For the Republic of Croatia,

Branko Baričević
*Ambassador, Head of the Mission of the
Republic of Croatia to the European Union*

Done at Bruxelles

on 25 September 2007

*For the Commission,
on behalf of the European Community,*

Odile Quintin
Director General for Education and Culture

ANNEX I
Terms and conditions for the participation of Croatia
in the "Europe for Citizens" programme

- (1) Croatia will participate in the activities of the "Europe for Citizens" programme (hereinafter called "the Programme") in conformity, unless otherwise provided in this Memorandum of Understanding, with the objectives, criteria, procedures and deadlines as defined in Decision No 1904/2006/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 establishing this Community programme.
- (2) To participate in the Programme, Croatia will pay each year a contribution to the general budget of the European Union according to the modalities described in Annex II. If necessary in order to take into account Programme developments, or the evolution of Croatia's absorption capacity, this contribution may be adapted in writing by common consent of the parties, so as to avoid budgetary imbalance in the implementation of the Programme.
- (3) The terms and conditions for the submission, assessment and selection of applications related to eligible institutions and organisations of Croatia will be the same as those applicable to eligible institutions and organisations of the Community.
- (4) With a view to ensure the Community dimension of the Programme, to be eligible for Community financial support, applications will have to include partners from or activities in the Member States of the Community as specified in the programme guide or calls for proposals.
- (5) Applicants or partners from Croatia shall be eligible for Community support provided that the related application has been submitted after the entry into force of this Memorandum of Understanding.
- (6) Without prejudice to the responsibilities of the Commission of the European Communities and the Court of Auditors of the European Communities in relation to the monitoring and evaluation of the Programme, the participation of Croatia in the Programme shall be continuously monitored on a partnership basis involving the Commission of the European Communities and Croatia. Croatia shall submit to the Commission relevant reports and take part in other specific activities provided for by the Community in that context.

The rules concerning financial control, recovery and other antifraud measures are laid down in Annex III

- (7) The language to be used in all sorts of contacts with the Commission, as regards the application process, contracts, reports to be submitted and other administrative arrangements for the Programme, will be one of the official languages of the Community.
- (8) The Community and Croatia may terminate activities under this Memorandum of Understanding at any time upon twelve months' notice in writing. Projects and activities in progress at the time of termination shall continue until their completion under the conditions laid down in this Memorandum of Understanding, as well as the contractual arrangements applying to these projects and activities and the provisions of Annex III.

ANNEX II

Financial contribution of Croatia to the "Europe for Citizens" programme

- (1) The annual financial contribution to be paid by Croatia to the budget of the European Union to participate in the "Europe for Citizens" programme will be € 85 000.
- (2) Croatia will pay the contribution mentioned above partly from Croatia's State budget, and partly from Croatia's pre-accession funds, subject to annual programming procedures within the framework of Council Regulation (EEC) No 3906/89 of 18 December 1989 on economic aid to certain countries of central and eastern Europe, as last amended by Regulation (EC) No 2257/2004, and Council Regulation (EC)1085/2006 of 17 July 2006. The requested pre-accession funds will be transferred to Croatia each year according to a Financing Memorandum. With the part coming from Croatia's State budget, these funds will constitute Croatia's national contribution, out of which it will make payments in response to annual calls for funds from the Commission.
- (3) The provisional schedule concerning the pre-accession funds is the following:

Year 2008 (funds 2006)	Year 2009 (funds 2007)	Year 2010 (funds 2008)	Year 2011	Year 2012	Year 2013
63 750	76 500	72 250	to be specified later	to be specified later	to be specified later

The remaining part of the contribution of Croatia will be covered from Croatia's State budget.

Should these indicative amounts not be confirmed in the pre-accession annual programming procedure, Croatia's State budget will cover the difference between the total financial contribution indicated in point 1 above and the pre-accession support available.

- (4) The financial regulation applicable to the general budget of the European Union will apply, notably to the management of the contribution of Croatia.

Travel costs and subsistence costs incurred by representatives and experts of Croatia for the purposes of taking part as observers in the work of the committee referred to in Article 9 of Decision No 1904/2006/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 or other meetings related to the implementation of the Programme shall be reimbursed by the Commission on the same basis as and in accordance with the procedures currently in force for representatives and experts of the Member States of the European Union.
- (5) After the entry into force of this Memorandum of Understanding and at the beginning of each following year, the Commission will send to Croatia a call for funds corresponding to its contribution to the budget of the programme under this Memorandum of Understanding.

This contribution shall be expressed in Euros and paid into an Euro bank account of the Commission.

Croatia will pay its contribution by 1 May, provided that the call for funds is sent by the Commission before 1 April, or at the latest one month after the call for funds is sent if later.

Any delay in the payment of the contribution shall give rise to the payment of interest by Croatia on the outstanding amount from the due date. The interest rate corresponds to the rate applied by the European Central Bank to its principal refinancing operations, as published in the C series of the Official Journal of the European Communities, in force on the first calendar day of the month in which the due date falls, increased by 3.5 percentage points.

ANNEX III
Financial control, Recovery and other Antifraud measures

I. CONTROLS AND ANTIFRAUD MEASURES BY THE COMMUNITY

- (1) In accordance with the financial regulation applicable to the general budget of the European Union, and with the other rules referred to in this Memorandum of Understanding, the contracts concluded with beneficiaries of the programmes established in Croatia shall provide for financial or other audits to be conducted at any time on the premises of the beneficiaries and of their subcontractors by Commission agents or by other persons mandated by the Commission.
- (2) Commission agents and other persons mandated by the Commission shall have appropriate access to sites, works and documents and to all the information required in order to carry out such audits, including in electronic form. This right of access shall be stated explicitly in the contracts concluded to implement the instruments referred to in this Memorandum. The European Court of Auditors shall have the same rights as the Commission.
- (3) Within the framework of this Memorandum, the Commission/OLAF (the European Anti Fraud Office) shall be authorised to carry out on-the-spot checks and inspections on Croatia's territory, in accordance with the procedural provisions of Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 of 11 November 1996.

These checks and inspections shall be prepared and conducted in close collaboration with the competent Croatian authorities designated by the Croatian authorities, which shall be notified in good time of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that they can provide all the requisite help.

If the Croatian authorities concerned so wish, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly with them.

Where the participants in the programmes resist an on-the-spot check or inspection, the Croatian authorities, acting in accordance with national rules, shall give Commission/OLAF inspectors such assistance as they need to allow them to discharge their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection.

Commission/OLAF shall report as soon as possible to the Croatian authorities any fact or suspicion relating to an irregularity which has come to its notice in the course of the on-the-spot check or inspection. In any event Commission/OLAF shall be required to inform the above-mentioned authority of the result of such checks and inspections.

II. INFORMATION AND CONSULTATION

- (1) For the purposes of proper implementation of this Annex, the competent Croatian and Community authorities shall regularly exchange information and, at the request of one of the Parties, shall conduct consultations.
- (2) The competent Croatian authorities shall inform the Commission without delay of any fact or suspicion which has come to their notice relating to an irregularity in

connection with the conclusion and implementation of the contracts concluded in application of the instruments referred to in this Memorandum.

III. ADMINISTRATIVE MEASURES AND PENALTIES

Without prejudice to application of Croatian criminal law, administrative measures and penalties may be imposed by the Commission in accordance with the financial regulation applicable to the general budget of the European Union.

IV. RECOVERY

Decisions taken by the Commission within the scope of this Memorandum which impose a pecuniary obligation on persons other than States shall be enforceable in Croatia. The enforcement shall be governed by the rules of civil procedure in force in Croatia. The order for its enforcement shall be appended to the decision, without other formality than verification of the authenticity of the decision, by the national authority which the government of Croatia shall designate for this purpose and shall make known to the Commission. When these formalities have been completed on application by the Commission, the latter may proceed to enforcement in accordance with the national law, by bringing the matter directly before the competent authority. The legality of the Commission decision shall be subject to control by the Court of Justice of the European Communities.

Judgments given by the Court of Justice of the European Communities pursuant to an arbitration clause in a contract within the scope of this Memorandum shall be enforceable on the same terms.

V. DIRECT COMMUNICATION

The Commission shall communicate directly with the participants in the "Europe for Citizens" programme established in Croatia and with their subcontractors. They may submit directly to the Commission all relevant information and documentation which they are required to submit on the basis of the instruments referred to in this Memorandum and of the contracts concluded to implement them.

Članak 3.

Provedba ovog Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave Republike Hrvatske nadležnog za poslove suradnje s udrugama.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Memorandum iz članka 1. ovoga zakona nije na snazi, te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga zakona utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Memorandum o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“, sukladno odredbama članka 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 41/01) i članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Narodne novine“, br. 28/96), te se iskazuje konačni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Memorandumom.

Odredba članka 2. Konačnog prijedloga zakona sadrži tekst Memoranduma o razumijevanju između Europske zajednice i Republike Hrvatske o sudjelovanju Republike Hrvatske u programu „*Europa za građane*“, u prijevodu na hrvatski jezik i u izvorniku na engleskom jeziku.

Člankom 3. Konačnog prijedloga zakona određuje se tijelo državne uprave nadležno za provedbu Zakona o potvrđivanju navedenog Memoranduma.

Člankom 4. Konačnog prijedloga zakona predviđeno je da na dan stupanja na snagu Zakona, Memorandum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi, te da će se podatak o njegovom stupanju na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku objaviti naknadno, u skladu sa člankom 30. stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. uređeno je stupanje na snagu Zakona o potvrđivanju navedenog Memoranduma.